

GIROA BEROTZEN

Gure erria maite dogunok, aspaldion entzuten doguzanak entzunda. ezin geintek ez isillik egon. Alde guztietatik diardue ekin eta ekin. Olako talde batzuk aitatu doguz: Agintariak, epaikariak, edeslariak, politikariak eta tertulietakoak edo barritsuak.

AGINTARIAK

Demokrazi-antzeko au sortu zanean (75n. urtea-etzeko) eurentzat, Laterri-Lege Nagusia edo konstituziñoa (guk ez gendun onartu) eta Araudia ziran bakerako bidea.

Araudia ez dabe dana bete eta beti dabiltz esaten gu ez gagozela araudiaren alde. Epe bat ipiñi dautsegu beteteko eta asarretu egin dira, eurak eperik ez dabelako onartzen. Antza ia 25 urte itxarotea ez da naikoa.

Ogeta bost urteak bete diranean, aurrera egin gura dogu eta ez dauskue izten, araudi ori betikoa dala diño. Eta ez da orrelan. Beronen barruan dagoz aldatzeko bideak eta kanpoan geratzen diran edesti-arloko eskubi-deak.

Gaiñera erri guztien lenengoa dan burujabetzarako eskubidea edo "autodeterminaziñoa" ukatzen dauskue. Ori barik demokraziarari oiñarria falta jako.

Bai Madrid'eko eta Paris'eko agintarien utsik aundiena beste bat da: Euskalerririk ez dagoala uste dabe eta, orduan, il egin gura dabe: Zelan il ez dagoan zerbait? Eta Euskalerririk ez ba'dago, zelan egin alkar-izketa? Nogaz?

EPAIKARIAK

Beste arazo-iturri bat epaikariak dira, Garzon buru dala.

Gogoratu daigun eurak, gure arerioak, aukeratua dala, orregaitik beti dirala euren aldekoak eta gure erriaren arerioak eta epaikari izateko bearren dana falta jakela: Aldebakoak edo "inpartzialak" izatea.

España'ko epaikariak ez dira nor euskaldunen arazoak epaitzeko, eurenak dira-ta. Laterri-arteko epaikariak bear-ko litzakez.

Ortik sortzen dira gauzarik baragarrienak: Garzon gure legebiltzarrari zer egin bear dauan agintzen. Legebiltzarrak, zentzunez, ezetz erantzun dautso.

Egokiro banatu ebazan Montesquiev'ek laterriaren iru arloak: Legelariak, eragilleak eta epaikariak. Zer esango ete leuke au ikusi ezkerro?.

EDESTILARIAK

Bardiña ete da España'ren edestia (historia) arabeak idatzita naiz gaurko España'tarrak idatzita? Antzik be ez. Ba, antzera Euskalerrriaren edestia España'tarrak naiz euskaldunak idatzita. Antzik be ez.

Guk España'tarrak idatzitako edestia ikasi gendun eskolan eta ba-dakigu zelakoa dan, baiña España'tarrak iñoz ez dabe ikasi guk gero ikasi dogun edestia. Ez dakie. Eta orregaitik dabiltz galduta, beste gurari batzuk eraginda.

Esaterako, eurak euskaldunak Kolon'egaz edo Ameriketari ain ugari aurkitzen ba'dabez, ez dauke zalantzarik, guztiak ziran España'tarrak. Eta ez da olan. Errege katolikoak Euskalerrriari (orduan Bizkaia eritxon) "nación separada" deritxo. Zer esan gura dau?

Eurak Euskalerrria Bizkaia, Gipuzkoa ta Araba dirala uste dabe eta Naparroa ta iparralde ez dirala euskaldunak. Baiña ori nondik atera dabe? Eurak ikasi daben edestitik! Egia ez dan edestitik! Zelan euskera berba egin, erri-izenak euskaldunak, oiturak... eta euskaldunak izan ez?

POLITIKARIAK

Goian esandako eritxi oker orreik sendotzeko, politikariak giro on bat aurkitu dabe: Izukeria.

Guztiok dogu gorroto izukeria, eta abertzaleen aurka jokatzeko, España'tarrak abertzaletasuna ta izukeria bat egiten dabez. Orrelan Sozialistak eta PP'k, emen batez be Iturgaitz'ek. Orrelan lortzen dabe España osoan abertzaleak gorroto izatea, naizta euskaldunak ontzat artu. (Abertzaleak ez diranak, jakiña).

Eta emen beste gauza bat argitu bear da: Gauza bat da alderdi politiko abertzalea eta beste bat abertzaletasuna. Euskaldunak izan nai ba'dabe, bai sozialistak eta bai PP'k eta bai Euskalerrria izan nai daben guztiak, Euskalerrria maitatu bear dabe, ori da abertzalea izatea. España'tar guztiak España maitatu bear daben lez, Euskaldun guztiak Euskalerrria. Orra or guztiok barruan bear dogun abertzaletasuna, eta ori ez daukenak ez dira gure aberriaren seme-alaba onak.

"TERTULIAK"

Negargarriak izaten dira, TV eta batez España'ko Irratian entzun al izaten doguzan "tertuliak". Gauzarik ziurrena eta egi bakarra ba'litz lez agertzen dabe euren eritxia. Ez dabe iñoz agertzen euskaldunen eritxirik. Orrelan iru-zurtzen dabe España osoa: Euskalerrria Sabino Arana'k orain eun urte asmau eban gauzea dala, Karlos'tarren gudan euskaldunak ez ebela izan zer-ikusirik, lendakariak euskal-arazoari 200 urte ezartzen dautsazala eta ez dakiala edestia, Gotzaiñak zelan agertu leitekezan abertzale (España'tarrak bai).

Eta olakoai erantzuterik ez dago. Gutarikoren batek deitzen ba'dau an dago iriztontzi bat sartu ez daiten. Dana da guzurra, dana maltzurkeria. Eta guk egia nai dogu bai edestian eta bai errian.

OLAZAR'tar Martin'ek